

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensen Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

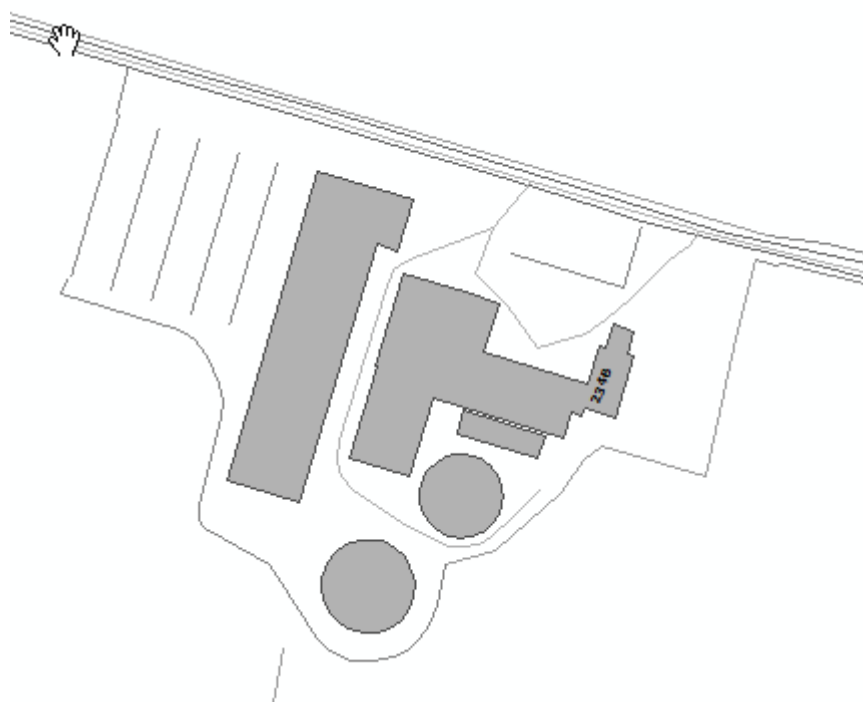
Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk

Dato
21. april 2016
Sagsnummer
15-041428

██████████
Tarmvej 234B
6893 Hemmet

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Tarmvej 234B
6893 Hemmet

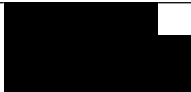

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Landbrug med kvæg
13 a Sdr. Bork by, Sdr. Bork
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Anders Hjort-Hansen, Ringkøbing-Skjern kommune

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig																										
Bedriftens adresse	Tarmvej 234B 6893 Hemmet																									
Bedriftens miljøkonsulent	Anita Hingstman Jysk Landbrugsrådgivning John Tranums Vej 25 6705 Esbjerg Ø. Fastnet telefon: 76-602193 E-mail: ahl@jlbr.dk																									
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"> <tr><td>10a</td><td>Skumsager Hgd., Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>22</td><td>Skumsager Hgd., Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>23</td><td>Skumsager Hgd., Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>27c</td><td>Skumsager Hgd., Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>12c</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>13a</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>13b</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>16b</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>1ad</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>1k</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>1ø</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> <tr><td>29æ</td><td>Sdr. Bork By, Sdr. Bork</td></tr> </table>		10a	Skumsager Hgd., Sdr. Bork	22	Skumsager Hgd., Sdr. Bork	23	Skumsager Hgd., Sdr. Bork	27c	Skumsager Hgd., Sdr. Bork	12c	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	13a	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	13b	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	16b	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	1ad	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	1k	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	1ø	Sdr. Bork By, Sdr. Bork	29æ	Sdr. Bork By, Sdr. Bork
10a	Skumsager Hgd., Sdr. Bork																									
22	Skumsager Hgd., Sdr. Bork																									
23	Skumsager Hgd., Sdr. Bork																									
27c	Skumsager Hgd., Sdr. Bork																									
12c	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
13a	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
13b	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
16b	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
1ad	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
1k	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
1ø	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
29æ	Sdr. Bork By, Sdr. Bork																									
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune																									
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	 / / 57950																									
Ejendomsnummer	7600003139																									
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug																									
Ansøgning nr.	81.843 ver. 3 downloadet d. 3-3-2016 & fiktiv skema nr. 81.843																									

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift i miljøgodkendelsen dateret 28/8-09		Ansøgt i miljøgodkendelsen dateret 28/8-09		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Årskøer, tung race (10.120 EMK)	120	165,87	142	196,28	155	214,26
Småkalve, tung race, (0- 2 mdr.)	10	2,37	10	2,37		
Småkalve, tung race, (0 - 4 mdr.)					24	6,08
Småkalve, tung race (2-7 mdr.)	25	7,37				
Småkalve, tung race (2-6 mdr.)			21	6,02		
Kvier, tung race (4-10 mdr.)					40	12,96
Kvier, tung race (7-15 mdr.)	40	15,53				
Kvier, tung race (6-12,5 mdr.)			34	12,24		
Kvier, tung race (10-24 mdr.)					85	41,16
Kvier, tung race (15-24 mdr.)	45	23,60				
Kvier, tung race (12,5-20 mdr.)			40	18,89		
Kvier, tung race (20-24 mdr.)			20	11,29		
Kvier, tung race (24-25 mdr.)					6	3,63
Tyrekalve, tung race (40-60 kg)	60	0,78	68	0,89	78	1,02
I alt		215,52		247,98		279,11
Arealer		Ha		Ha		Ha
Ejet/forpagtet - udbringningsareal		-		89,5		124,94
Aftaleareal		-		0		
Udbringningsareal i alt		-		89,5		124,94
Afgræsning udenfor udbringningsarealerne				41,4		18,41
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eks. Løsdriftstald til køer		1.150		1.150		1.150
Småkalve på dybstrøelse		100		100		100

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Kviestald		380		380		380
Kalvehytter med befæstet areal		420		420		420
Kælvningsboks		210		210		210
Malkestald		40		40		40
Foderhus		700		700		700
Maskinhus og værksted		65		65		65
Eks. ensilageplads		560		Udgår		-
Gylletank	1.500		1.500		1.500	
Gyllekanaler	500		650		650	
Ny løsdriftstald køer og kvier				476		476
Ny plansområde				2.544		2.544
Ny gylletank			2015		2015	
I alt	2000	3625	4165	6.085	4.165	6.085

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede, samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Tarmvej 234B	Antal DE
Producerede gødning	Tarmvej 234B	279,11
Tilført gødning		0
Afsat til aftalearealer		0
Afsat til afgræsning udenfor udbringningsarealer		17,15
Til afsætning på ejede/forpagtede arealer		261,96

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) Eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) Eller Alder ud	Mælkeydelse EMK
Stald / bygning 1						
Malkeko, tung race	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	150	207,34			10.120
Malkeko, tung race	Dybstrøelse	5	6,91			10.120
Kvie/stud, tung race	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6	3,63	24,0 mdr.	25,0 mdr.	
Stald / bygning 7						
Kalve, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	7	1,77	0,0 mdr.	4,0 mdr.	
Stald/ bygning 2						
Kvier, tung race	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	80	38,74	10,0 mdr.	24,0 mdr.	
Kvier, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	5	2,42	10,0 mdr.	24,0 mdr.	
Stald / bygning 3-4						
Småkalve, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	17	4,31	0,0 mdr.	4,0 mdr.	
Tyrekalve, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	78	1,02	40,0 kg	60,0 kg	
Kvie/stud, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	40	12,96	4,0 mdr.	10,0 mdr.	
I alt			279,11		-	-

Indholdsfortegnelse

Stamblad:.....	2
Oplysninger om husdyrbruget:.....	3
Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:	5
Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift.....	6
1. Meddelelse af miljøgodkendelse	10
Baggrund og kort resumé	10
Afgørelsen	10
2. Vilkår for miljøgodkendelsen	12
Generelt	12
Uheld og risici.....	12
Årsproduktion.....	12
Staldanlæg	13
Opbevaringsanlæg generelt.....	14
Gyllehåndtering	14
Transport.....	14
Restvand	15
Oplag af olie og medicin	15
Affald	15
Skadedyr	15
Lugt	15
Støjkluder	15
Lys.....	16
Støv	16
Udbringningsarealer	16
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	17
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	17
Ophør.....	18
3. Formalia	19
Lovgrundlag	19
Høring og offentliggørelse	19
Klagevejledning	19
Udnyttelse	20
Bilag 1: Miljøredegørelsen	22
1.1 Ikke teknisk resumé	22

1.2 Oplysninger om staldanlæg og besætning	22
1.3 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen	24
1.4 BAT (Bedst tilgængelige teknik)	38
Bilag 2: Miljøvurderingen	44
Vurdering af husdyrbrugets anlæg	44
Lokalisering	44
Generelle afstandskrav	44
Beskyttelseslinjer	44
Placering i landskabet	44
Særlige landskabelige områder:	44
Indretning	45
Dyrehold/Produktion	45
BAT-Bedste tilgængelige teknik	45
Alternative løsninger	47
Ophør	48
Drift	48
Håndtering af regnvand og restvand	48
Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	48
Håndtering og opbevaring af affald	48
Håndtering af unormale driftssituationer og uheld	49
Egenkontrol	49
Naboforhold	49
Lugt	49
Støj	50
Lys	50
Fluer og skadedyr	50
Støv	50
Transport	50
Ammoniakpåvirkning	51
Generel ammoniakreduktion	51
Ammoniak påvirkning af natur	51
Bilag IV-arter	54
Vurdering af husdyrbrugets arealer	56
Vandmiljø	56
Sædskefte	56
Kvælstofudvaskning til overfladevand	57
Fosforudvaskning til overfladevand	60

Grundvand	63
Natur i forhold til udbringningsarealerne	63
Afgræsningsarealer	63
Konklusion	64
Bilag 3a, 3b og 3c: Natur	65
Bilag 4: Fosfor	68
Bilag 5: Nitratklasser	69
Bilag 6: Grundvand.....	70
Bilag 7: Kulturmiljø.....	71
Bilag 8: Beredskabsplan	72
Bilag 9: Kommentarer.....	83
Kompost til markstak	83
Støj.....	83
Bilag 10: Situationsplan, samlede anlæg	84
Bilag 11: Transportveje.....	86
Bilag 12: Harmoniarealer.....	87

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen.
Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 19. oktober 2015 en §12 ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet.

Denne miljøgodkendelse erstatter miljøgodkendelse dateret 28. august 2009, der blev meddelt i henhold til husdyrlovens §11.

Den 21. august 2015 meddelte Ringkøbing-Skjern kommune afgørelse om, at der kunne etableres 3 kælvningsbokse med tilhørende foderbord og drivgang i eksisterende bygning. Afgørelsen blev meddelt iht. anmeldeordningens § 30 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1283 af 8. december 2014.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en udvidelse i husdyrbrugets antal af årskøer, samt en ændring af dyresammensætning. Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer.

Der afsættes husdyrgødning svarende til 261,96 DE på egne og forpagtede arealer og 17,15 DE uden for udbringningsarealerne.

Der anvendes følgende virkemidler til reducere udledninger af ammoniak:

- Robotskraber i stald /bygning 1.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 13a m.fl. Sdr. Bork By, Sdr. Bork beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer og omfatter en udvidelse i husdyrholdet

fra:

142 malkekøer (EMK 10.120), 34 kvier/stud (6,0-12,5 mdr.), 40 kvier/stud (12,5-20,0 mdr.), 20 kvier/stud (20,0-24,0 mdr.), 10 småkalve (0-2 mdr.), 21 småkalve (2-6 mdr.) og 68 tyrekalve (40,0-60,0 kg), i alt svarende til 247,98 DE.

Til:

155 malkekøer (EMK 10.120), 40 kvier/stud (4,00-10,00 mdr.), 85 kvier/stud (10,0-24,0 mdr.), 6 kvier/stud (24,0-25,0 mdr.), 24 småkalve (0-4 mdr.) og 78 tyrekalve (40,0-60,0 kg) i alt svarende til 279,11 DE

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 124,94 ha er udbringningsarealer. Derudover er der et afgrænsningsareal på 18,41 ha uden for udbringningsarealerne hvor der afsættes 17,15 DE ved afgræsning.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 81.843, version 3, downloadet den 3. marts 2016, samt fiktiv skema nr. 81.987.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Tarmvej 234B, 6893 Hemmet meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til miljøgodkendelsen må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden miljøgodkendelsen udløber.

Den del af byggeriet i miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at miljøgodkendelsen er meddelt, bortfalder.

- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112. Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af 279,11 DE fordelt på

- 155 malkekøer (EMK 10.120)
- 40 kvier/stud (4,00-10,00 mdr.)
- 85 kvier/stud (10,0-24,0 mdr.)
- 6 kvier/stud (24,0-25,0 mdr.)
- 24 småkalve (0-4 mdr.)
- 78 tyrekalve (40,0-60,0 kg)

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger som kan tilskrives naturlige produktionsudsving, så længe de maksimale 279,11 DE ikke overskrides.

Staldanlæg

8) Følgende staldsystem er gældende:

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) Eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) Eller Alder ud	Mælkeydelse EMK
Stald / bygning 1						
Malkeko, tung race	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	150	207,34			10.120
Malkeko, tung race	Dybstrøelse	5	6,91			10.120
Kvie/stud, tung race	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6	3,63	24,0 mdr.	25,0 mdr.	
Stald / bygning 7						
Kalve, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	7	1,77	0,0 mdr.	4,0 mdr.	
Stald/ bygning 2						
Kvier, tung race	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	80	38,74	10,0 mdr.	24,0 mdr.	
Kvier, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	5	2,42	10,0 mdr.	24,0 mdr.	
Stald / bygning 3-4						
Småkalve, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	17	4,31	0,0 mdr.	4,0 mdr.	

Tyrekalve, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	78	1,02	40,0 kg	60,0 kg	
Kvie/stud, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	40	12,96	4,0 mdr.	10,0 mdr.	
I alt			279,11		-	-

- 9) Spaltegulvet i stald /bygning 1 skal skrubes med robotskrabere. Skraberens skal sikre, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne og skal have en effekt på minimum 25 % ammoniakreduktion.
- 10) Skraberne skal være i drift året rundt. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Eventuelle driftsstop skal indføres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Opbevaringsanlæg generelt

Kompost- og ensilageopbevaring

- 11) Ensilage i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 12) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 13) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 7 mdr.
- 14) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 15) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Gyllehåndtering

- 16) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.

Transport

- 17) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 11 angivne veje.

Restvand

- 18) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

Oplag af olie og medicin

- 19) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 20) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 21) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Affald

- 22) Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

Skadedyr

- 23) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 24) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Lugt

- 25) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støjklider

- 26) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier, angivet i nedenstående tabel (se bilag 12 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag Kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 27) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Lys

- 28) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 29) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støv

- 30) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 31) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
- 32) For at nedsætte støvgener fra grusvejen må gylletransport ikke finde sted ad grusvejen forbi Henninggårdsvej 3 lørdag-søndage i perioden maj-september, derudover må transport med snittet foder i perioden maj-september kun undtagelsesvis finde sted lørdage og søndage og da kun efter forudgående varsel

Udbringningsarealer

- 33) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 3 til 7, se dog også vilkår 38.
- 34) På husdyrbrugets udbringningsarealer, må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med maksimalt 3.901,1kg P/år og 26.041,41kg N/år i alt svarende til 2,1 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 35) I perioder, hvor udbringningsarealerne ikke tilføres den maksimale mængde husdyrgødning, må der suppleres med anden organisk gødning, f.eks. affaldsprodukter til jordbrugsformål under forudsætning af,
- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
 - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.

- at reglerne, i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor, i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

36) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse den 1. august. Kommunen vurderer herefter om udbringningen af husdyrgødning vil påvirke de nye arealer væsentligt.

37) På ejendommens afgræsningsarealer (se bilag 12), må græsningstrykket maksimalt være svarende til 0,9 DE/ha.

38) Der skal som minimum afsættes 17,15 DE pr. år ved afgræsning uden for husdyrbrugets udbringningsarealer (f.eks. 85 kvier, 10-24 mdr. i 5 mdr.).

Afgræsningsarealerne må ikke anvendes som udbringningsareal.

39) Der skal etableres 1 % ekstra roer, græs eller græsefterafgrøder udover Fødevareministeriets gældende krav på 70 % for landbrugsbedrifter, der udbringer en husdyrgødningsmængde på mere end 1,7 DE/ha per planperiode.

40) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

41) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

42) Ved fremtidig ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpepestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

43) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

44) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

45) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt. Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

Ophør

- 46) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.
- 47) Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 868 af 3. juli 2015 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1541 af 10. december 2015 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr., nr. 1318 af 26. november 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1578 af 8. december 2015 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1321 af 21. december 2011 (Olietankbekendtgørelsen).

Høring og offentliggørelse

Ansøgningmaterialet har været offentliggjort på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug_fra_den23. oktober 2015 til den 13. november 2015, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 4. marts 2016 til den 15. april 2016, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Ringkøbing-Skjern kommune har i høringsperioden opdateret ansøgningen/afgørelsen med de nye nitratklassekort, der blev offentliggjort den 1. marts 2016.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 21. april 2016 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 19. maj 2016.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager at bruge Natur- og Miljøklagenævnets digitale klageportal, med mindre du har fået en tilladelse fra Natur- og Miljøklagenævnet, der fritager dig for at anvende den digitale klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Anmodning om fritagelse for indsendelse via klageportal

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Natur- og Miljøklagenævnet stiller i et vist omfang en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7254 1101 eller på mail: nmkn@nmkn.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2024.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- [Redacted]

Konsulent:

- Jysk Landbrugsrådgivning v Anita Hingstman, e-mail: ah1@jlbr.dk

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Miljøgodkendelsen er sendt til:

- Jysk Landbrugsrådgivning v Anita Hingstman, e-mail: ah1@jlbr.
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup,
- Naturfredning, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk

- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1: Miljøreddegørelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 81.843, version 3, downloadet den 3. marts 2016. Desuden er anvendt fiktiv skema 81. 987.

1.1 Ikke teknisk resumé

██████ søger en § 12 godkendelse på Tarmvej 234B, 6893 Hemmet. Dyreholdet ønskes udvidet fra 142 køer, 125 kvier (0-24 mdr.) og 68 producerede tyre (40-60 kg) **til** 155 køer, 155 opdræt (0-25 mdr.) og 78 producerede tyre (40-60 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 247,95 DE til 279,11 DE.

Udvidelsen af dyreholdet sker i de eksisterende bygninger. Der er meddelt tilladelse til byggeri af ny malkestald, og der er truffet afgørelse om en velfærdsudvidelse i form af etablering af dybstrøelsesbokse hvor den gamle malkestald er placeret.

1.2 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Husdyrhold og drift

Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af malkekvæg.

Dyreart	Nudrift før 2009		Nudrift 2009		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	120	165,87	142	196,28	155	214,25
Småkalve, tung race (0-2 mdr.)	10	2,37	10	2,37	-	-
Småkalve, tung race (2-7 mdr.)	25	7,37	-	-	-	-
Småkalve, tung race (2-6 mdr.)	-	-	21	6,02	-	-
Småkalve, tung race (0-4 mdr.)	-	-	-	-	24	6,08

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Kvier, tung race (4-10 mdr.)	-	-	-	-	40	12,96
Kvier, tung race (7-24 mdr.)	85	39,12	-	-	-	-
Kvier, tung race (6-20 mdr.)	-	-	74	31,09	-	-
Kvier, tung race (20-24 mdr.)	-	-	20	11,29	-	-
Kvier, tung race (10-24 mdr.)	-	-	-	-	85	41,16
Kvier, tung race (24-25 mdr.)	-	-	-	-	6	3,63
Tyre, tung race (40-60 kg)	60	0,78	68	0,89	78	1,02
I alt		215,52		247,95		279,11

Tabel 1. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Dyreholdet i nudrift er godkendt i miljøgodkendelse meddelt i august 2009.

Indretning

Der sker ingen nybyggeri i forbindelse med udvidelsen. Dyreholdet udvides i de eksisterende staldbygninger. Alt nybyggeri der indgår i miljøgodkendelsen fra 2009 er etableret. Der etableres en ny malkestald med opsamlingsplads på den nordøstlige side af løsdriftsstalden (bygning 1), se bilag 2 og 4. Hvor den gamle malkestald er placeret etableres nye kælvningsfaciliteter, se bilag 3. Dette er godkendt i velfærdsanmeldelse i 2015.

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 2.

Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning nr.	Anvendelse
-------------	------------

1	Løsdriftsstald. Indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der er etableret robotskraber på spalterne. Derudover er der en eksisterende kælvningboks, og der etableres yderligere tre hvor den gamle malkestald er placeret.
2	Ungdyrstald. Indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Derudover er der et større dybstrøelsesareal.
3	Halvtag til kalve.
4	Befæstet areal til kalvehytter.
5	Gylletank 1.500 m ³ .
6	Gylletank 2.000 m ³
7	Halm- og foderlade. Derudover er der opstaldet 7 kalve i enkeltbokse.
8	Opbevaring af dieseltank, spildolie ol.
9	Tankrum.
10	Ny malkestald og opsamlingsplads.
11	Betonplads til ikke-saftgivende foder.
12	Plansiloer.
13	Garage.
14	Stuehus.

1.3 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 2.

	Før udvidelsen (mængde/år)	Efter udvidelsen (mængde/år)	Ændring (mængde/år)	Ændring %
Elforbrug (kWh)	109.840	120.000	10.160	9
Vandforbrug (m ³ , stalde)	6.500	7.250	750	11,5
Olieforbrug (l)	5.900	5.900	0	0

Tabel 2. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

Elforbruget forventes at stige fra 109.840 kWh til 120.000 kWh. Stigningen skyldes hovedsageligt et større elforbrug i forbindelse med malkning, mælkekøling ol.

Vandforbruget forventes at stige fra 6.500 m³ til 7.250 m³. Stigningen i vandforbruget skyldes hovedsageligt et større forbrug af drikkevand til dyrene, vandspild, rengøring ol.

Olieforbruget forventes at være uændret og på 5.900 l.

Affald

Ansøger oplyser følgende:

Opbevaring og håndtering af affald er uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2009.

Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Dieseltanken står i bygning 8 på fast underlag. Tanken er fra 2010 og er på 1200 liter.

Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Tarmvej 234B forventes at være 7.534 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at være 522 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 3.

Husdyrgødning	Efter udvidelsen (m ³)
Gylle	5.071
Ekstra tilløb	2.463
Flydende husdyrgødning i alt	7.534
Fast husdyrgødning i alt	522

Tabel 3. Årlig produktion af husdyrgødning på Tarmvej 234B efter udvidelsen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Da der er udegående dyr svarer det til 7 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 4.395 m³, svarende til 7 måneders opbevaringskapacitet.

Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	Efter udvidelsen (m ³)
Gylletank 1	1.530
Gylletank 2	2.015
Gyllekanal stald 1	650
Gyllekanal stald 2	200
I alt	4.395

Tabel 4. Ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra småkalvene anvendes som flydelag i gylletankene. Øvrige dybstrøelsesarealer muges ud 3-4 gange årligt og køres direkte i markstak. Markstakke etableres i henhold til den gældende lovgivning.

Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Ensilage opbevares i ejendommens plansiloer. Afhængigt af udbyttet det enkelte år kan der forekomme opbevaring af ensilage i markstakke. Markstakke etableres i henhold til den gældende lovgivning.

Øvrige råvarer, halm ol. opbevares i bygning 7.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningssystemet vil geneafstanden i forhold til byzone være 230,90 meter, samlet bebyggelse 148,65 meter og enkeltbolig 73,02 meter. Genekriterierne er overholdt, da der ikke er nabobeboelse, samlet bebyggelse eller byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden (Se tabel 5).

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde.

Områdetype	Geneafstand, ansøgt drift, meter	Ejendommens afstand til områdetype, meter	Genekriterie overholdt?
Byzone (Sdr. Bork)	203,50	373,62	Ja
Samlet bebyggelse (Sdr. Bork)	114,40	388,69	Ja
Enkelt bolig (Henninggårdsvej 3)	63,90	130,39	Ja

Tabel 5. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Støj

Ansøger oplyser følgende:

Vakuumpumpen er skiftet ud til en frekvensstyret pumpe. Både vakuumpumpe og kompressor er placeret inden døre. Ellers er forholdene uændrede i forhold til miljøgodkendelse fra 2009.

Støv

Ansøger oplyser følgende:

Der er ingen væsentlige støvgener i forbindelse med den daglige drift.

Der kan i forbindelse med strøjning af savsmuld og halm opstå mindre støvgener. Dette er dog begrænset til inde i staldene og af mindre karakter. Der kan desuden opstå støvgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra 2009.

Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra 2009.

Lys

Ansøger oplyser følgende:

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra 2009. Der monteres ikke udvendig belysning på den nye malkestald.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Transporterne fordeler sig som vist i tabel 6. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal transporter/år, Nudrift	Antal transporter/år, ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af mælk	183	183	-
Afhentning af levende dyr	26	26	-
Afhentning af døde dyr	12	12	-
Leverance af indkøbt foder	26	26	-
Grovfoder	202	217	+15
Husdyrgødning, Fast	20	52	+32
Gylle med vogn	285	301	+16
Affald	26	26	-
Savsmuld	4	4	-
Brændstof	5	5	-
Andet (fragtbil o.l.)	26	26	-
Transporter i alt	815	878	

Tabel 6. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Tarmvej 234B.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Figur 3 viser de transportveje, der bruges i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 63 kørsler årligt - svarende til en stigning på 8 %. De fleste af disse transporter er med gylle og hjemtransport af afgrøder og derfor vil belastningen af det øgede antal transporter være begrænset til en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og ensilering.

Figur 3. Rød streg viser transportveje i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Overfladevand fra plansiloerne (bygning 12) ledes til gyllekanalerne i løsdriftsstalden og udgør 2.234 m³.

Overfladevand fra det befæstede areal ved kalvehytterne (bygning 4) udgør 195 m³ og ledes til gylletank.

Der sker ingen opsamling af overfladevand fra den tidligere ensilageplads (bygning 11). Pladsen anvendes i dag kun til ikke-saftgivende foder.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Gylle:

- Påfyldning af gylle på gyllevognen sker med sugekran, som altid er overvåget.

- Gyllebeholderne er tilmeldt den 10-årige beholderkontrol.
- Hvis der sker udslip af gylle vil myndigheder og miljøvagt straks blive alarmeret via 112.
- Ved gylleudslip vil der blive benyttet halmballer eller jord til at skabe en dæmning, så gyllen ikke spredt sig over et større område.

Olie/kemikalier:

- Ved spild af kemikalier eller olie vil materialet blive forsøgt opsamlet og der ringes 112
- Ved fare for forurening af nærtliggende vandmiljøer i forbindelse med sprøjtning af afgrøder ringes der 112
- Ved brand på bedriften vil der blive ringet 112 og indsatslederen vil blive orienteret om lokaliteterne for opbevaring af kemikalier og olie samt andre miljøfarlige stoffer

Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk (fiktiv skema nr. 81987)*, viser at ammoniakfordampningen fra nuddriften er 2006 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 2255 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 249 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i ansøgningsmaterialet viser at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-283,66 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	181,91
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1465,65
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	198,16
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	300,47
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	33,82

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Bygning 1: Løsdriftsstald køer	KvMa08	1361,94	1700,33	-338,38	-24,85%	360,70	-5,01	0,00	1344,64
		1502,14	1875,36	-373,22	-24,85%	397,83	-5,52	0,00	1483,05
	KvMa09	0,00	62,55	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	62,55
		0,00	52,13	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	52,13
	KvKs08	127,42	150,89	-23,48	-18,42%	32,01	-0,68	0,00	119,57
Bygning 7: Kalve	KvSm01	40,94	48,48	-7,54	-18,43%	10,28	-0,22	0,00	38,41
		0,00	42,13	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	42,13
		0,00	12,42	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	12,42
Bygning 2: Kvier	KvKs08	351,06	415,71	-64,65	-18,42%	0,00	0,00	0,00	415,71
		437,36	517,93	-80,56	-18,42%	0,00	0,00	0,00	517,93
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	18,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	18,25
Bygning 3+4 - kalve	KvSm01	0,00	16,57	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	16,57
		0,00	30,15	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	30,15
	KvTk01	0,00	4,44	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	4,44
		0,00	5,10	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5,10
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	97,69	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	97,69
Sum	Nudrift	1840,42	2392,62	-426,51		392,71	-5,69	0,00	2005,61
	Ansøgt	1980,44	2657,51	-461,32		408,11	-5,74	0,00	2255,13

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 408 af 1. maj 2007) skal kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 1,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 62, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, se figur 5.

Figur 5. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

Ammoniakdepositionen på området beregnes til 0,0 kg N i mer- og totaldeposition.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,9 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om et overdrev indenfor Habitatområde nr. 62.

Ansøger har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 i stk. 1 nr. 2 i husdyrloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om et hedeområde sydvest for anlægget.

På grund af den store afstand til området vurderes det ansøgte projekt ikke at påvirke naturområdet.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en mose, se figur 6 og tabel 7.

Ansøger har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger over ammoniakdepositionen til de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de nærmest liggende og kvælstoffølsomme øvrige naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 7, og er foretaget ud fra den samlede udvidelse siden 2007.

§ 3 lokalitet	Afstand	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter kgN/ha	Ændring, kgN/ha
Kategori 1 natur	1,5 km	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 mose	870 m	0,1	0,1	0,0

Tabel 7. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Beregningerne viser, at merbelastningen af kategori 3 naturområderne er under 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er derfor overholdt.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret syv mindre søer. Det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **279,11 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **1,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
14-0	2,34	Ja	JB11	Nej	K12	K12	2,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,34	0,00
12-0	10,96	Ja	JB11	Nej	K12	K12	10,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	0,00
21-2	0,94	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94	0,00
17-0	15,53	Ja	JB3	Nej	K12	K12	15,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,53	0,00
3-0	8,83	Ja	JB3	Ja	K12	K12	0,00	0,00	8,83	0,00	0,00	8,83	0,00	0,00	0,00
107-0	3,75	Nej	JB3	Nej	K12	K12	3,75	0,00	0,00	0,00	0,00	3,75	0,00	0,00	0,00
108-0	4,99	Nej	JB3	Nej	K12	K12	4,99	0,00	0,00	0,00	0,00	4,99	0,00	0,00	0,00
106-0	3,99	Nej	JB3	Nej	K12	K12	3,99	0,00	0,00	0,00	0,00	3,99	0,00	0,00	0,00
106-1	0,86	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00
31-0	6,73	Ja	JB3	Nej	K12	K12	6,73	0,00	0,00	0,00	0,00	5,42	0,00	1,31	0,00
11-0	8,63	Ja	JB11	Nej	K12	K12	8,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	0,00
7-0	10,76	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	10,76	0,00	0,00	7,58	0,00	3,18	0,00
6-0	8,35	Ja	JB3	Ja	K12	K12	0,00	0,00	8,35	0,00	0,00	8,15	0,00	0,20	0,00
22-0	0,47	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,47	0,00	0,00	0,00
1-0	2,05	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	2,05	0,00	0,00	2,05	0,00	0,00	0,00
2-0	2,67	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	2,67	0,00	0,00	2,67	0,00	0,00	0,00
10-0	2,85	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,39	0,00	2,46	0,00	0,00	0,00	0,00	2,85	0,00
8-0	22,70	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	22,70	0,00	0,00	17,28	0,00	5,42	0,00
5-0	5,17	Ja	JB3	Ja	K12	K12	0,00	0,00	5,17	0,00	0,00	5,17	0,00	0,00	0,00
60-0	0,75	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,75	0,00	0,00	0,75	0,00	0,00	0,00
60-1	1,61	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	1,61	0,00	0,00	1,61	0,00	0,00	0,00
Total	124,94						59,58	0,00	65,36	0,00	0,00	73,56	0,00	51,38	0,00

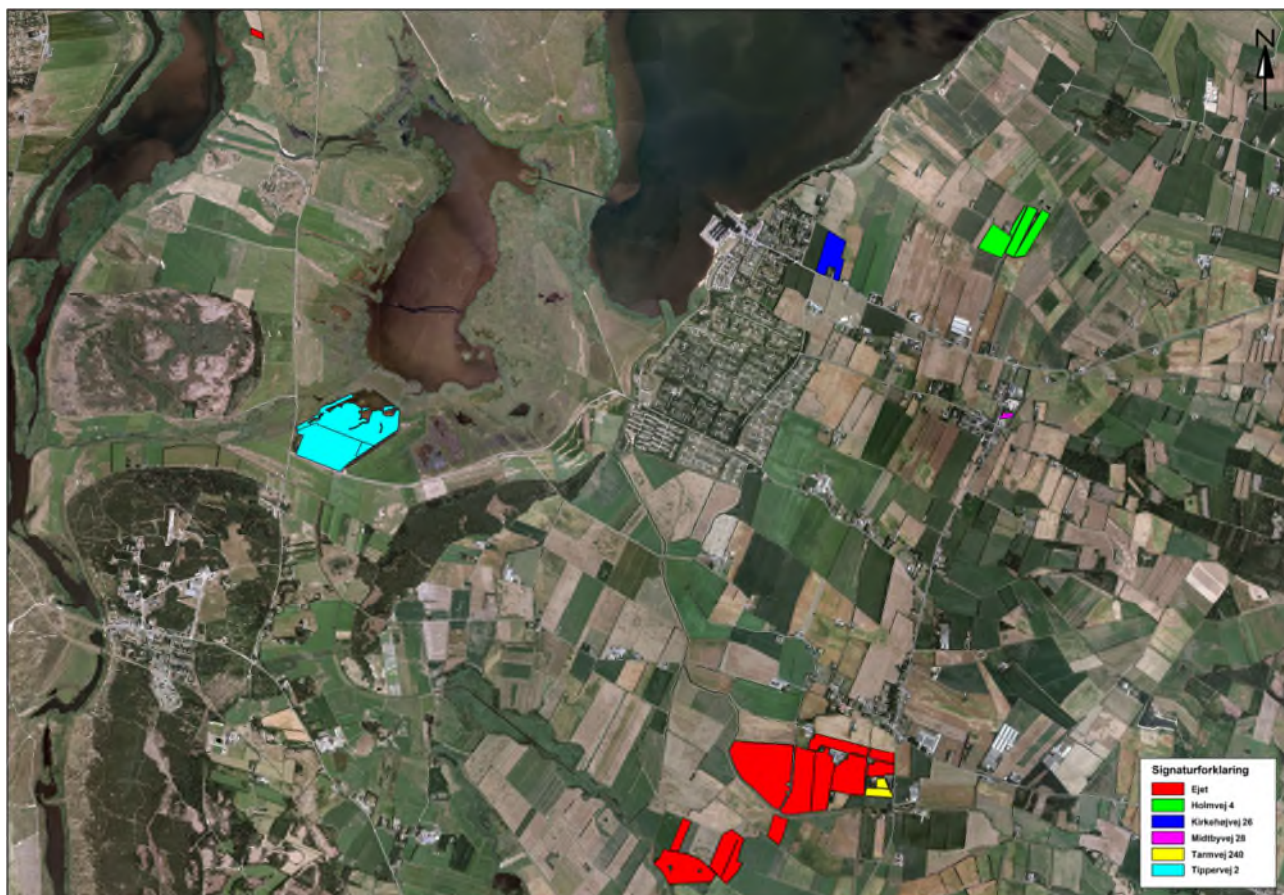
Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Ingen data			
Total	0		

Arealer og harmoni

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal et husdyrbrug råde over tilstrækkelige udbringningsarealer til modtagelse af den producerede husdyrgødning.

Ansøger råder i henhold til ansøgningen over 124,94 ha udbringningsarealer. Arealerne fremgår af figur 7. Derudover er der et afgræsningsareal på 18,41 ha uden for udbringningsareal, hvor der afsættes 17,15 DE ved afgræsning, f.eks. 85 kvier i alderen 10-24 mdr. i 5 måneder. Der sker ingen ændring af driften på afgræsningsarealerne.

Figur 7. Oversigt over husdyrbrugets udbringningsareal

Alle arealerne ligger i Ringkøbing Skjern Kommune. Af udbringningsarealerne er 85,32 ha ejede og 39,62 ha forpagtede.

De forpagtede arealer fordeler sig på følgende ejendomme:

- 16,47 ha Tippervej 2
- 0,47 ha Midtbyvej 28
- 6,73 ha Kirkehøjvej 26
- 2,36 ha Tarmvej 240
- 13,59 ha Holmvej 4

I alt 39,62 ha

Den godkendte besætning udgør 279,11 DE. Der afsættes 17,15 DE ved afgræsning uden for udbringningsareal.

På udbringningsarealerne ønskes der udbragt husdyrgødning svarende til 2,10 DE pr. ha svarende til 268,81 DE.

Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Udvaskning

Samtlige bedriftens udbringningsarealer er beliggende indenfor oplande, der er kategoriseret som nitratklasse 2.

For arealer der er beliggende i nitratklasse 2 gælder, at de som udgangspunkt kun må tilføres husdyrgødning svarende til 81,69 % af det generelle harmonitryk. Derfor angiver ansøgningen en samlet reduktionsprocent på 81,69 % for alle bedriftens udbringningsarealer. Det betyder, at der uden virkemidler, maksimalt må tilføres husdyrgødning svarende til 1,88 DE/ha. Beregninger i Farm-N i ansøgningssystemet viser at det svarer til en maksimal udvaskning på 55,10 kg N/ha/år.

Det angivne sædskifte er K12, hvilket også er identisk med referencesædskiftet.

Ansøger ønsker at udbringe husdyrgødning svarende til 2,10 DE/ha. Dette kan ske ved at etablere 1 % ekstra efterafgrøder. Udregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, at udvaskningen ved udbringning af 2,10 DE/ha bliver på 54,3 kg N/ha/år, hvilket er under den beregnede maksimale tilladte udvaskning.

Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau er derfor opfyldt.

Nitrat til grundvand

Der er ikke arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Fosfor

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende indenfor oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

51,38 ha er klassificeret som fosforklasse II, hvor fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha i ansøgt drift.

De resterende 73,56 ha klassificeres som fosforklasse 0, hvor der ikke skal stilles krav til fosfortildelingen ud over de generelle harmoniregler.

Sædskiftet er angivet som K12, hvilket er identisk med referencesædskiftet.

Ansøgningsprogrammet beregner på baggrund af ovenstående at der på husdyrbruget vil være en gennemsnitlig fosforaførsel på 27,4 kg P/ha. Maksimalt tilladt P-overskud er 4,8 kg P/ha/år. Der bliver i ansøgt drift et P-overskud på 4,5 kg P/ha.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er derfor overholdt.

Gødningsregnskab

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	18438,82	2825,91	70,00	191,17	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	2536,20	356,56	45,00	24,34	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	2536,20	356,56	24,34	0
Kvæggylle	18438,82	2825,91	191,17	0
Total	20975,02	3182,47	215,51	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	23022,23	3477,12	70,00	233,57	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	3019,18	423,99	45,00	28,38	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3019,18	423,99	28,38	0
Kvæggylle	23022,23	3477,12	233,57	0
Total	26041,41	3901,11	261,95	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

1.4 BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrlovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade

- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Nitrat
- Fosfor
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT.

BAT - Ammoniak

Ansøger har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", se tabel 8.

Antal dyr og stald	Emissions- grænseværdi Uden korrektion (Kg NH ₃ -N/dyr)	Korrigeret emissions- grænseværdi Kg NH ₃ -N/dyr	Total Kg NH ₃ -N for dyregruppen
150 køer, tung race Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	9,80		1470,00
5 køer, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	10,04		50,20
6 kvier, tung race (24-25 mdr.) Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	5,36	$((24+25) \times 0,0729) + 1,93 / 4,34 \times 5,36 = 6,80$	40,80
80 kvier, tung race (10-24 mdr.) Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	5,36	$((10+24) \times 0,0729) + 1,93 / 4,34 \times 5,36 = 5,44$	435,20
5 kvier, tung race (10-24 mdr.) Dybstrøelse (hele arealet)	3,15	$((10+24) \times 0,0729) + 1,93 / 4,34 \times 3,15 = 3,20$	16,00
40 kvier, tung race (4-10 mdr.) Dybstrøelse (hele arealet)	3,15	$((4+10) \times 0,0729) + 1,93 / 4,34 \times 3,15 = 2,14$	85,60
24 kalve, tung race (0-4 mdr.) Dybstrøelse (hele arealet)			*42,57
78 tyre, tung race (40-60 kg) Dybstrøelse (hele arealet)			*5,10
Total BAT emissionsniveau for projektet			2.145,47
Projektets reelle ammoniakemission			2255,13
BAT-niveauet er overholdet med			-109,66

Tabel 8. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau (* aflæst i husdyrgodkendelse.dk)

Bygning 2: Kvier	KvKs08	441,65	523,00	-81,35	-18,42%	0,00	0,00	0,00	523,00
		437,36	517,93	-80,56	-18,42%	0,00	0,00	0,00	517,93
	KvMa09	0,00	104,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	104,25
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	18,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	18,25

Bygning 2: Kvier	KvKs08	441,65	523,00	-81,35	-18,42%	0,00	0,00	0,00	523,00
		437,36	517,93	-80,56	-18,42%	109,87	-2,34	0,00	410,40
	KvMa09	0,00	104,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	104,25
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	18,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	18,25

Beregning omkostning pr kg N for skrabere i Ungdyrstald

Investering:

- skrabrobot 110.000 Kr.

Samlet investering 110.000 Kr.

Årlig omkostning af investering:

- rente 5 %

- levetid robot 10 år

Årlig omk. af invest 14.000 Kr.

Årlige drifts- og vedligeholdsmk.:

- El og vedligehold 8.482 Kr.

Samlet årlig omkostning inkl. Drift 22.482 Kr.

Fordelt pr kg N bliver omkostningen 208 Kr.

Kg reduceret N 108

Den årlige omkostning ved etablering af skrabere i ungdyrstalden er 208 kr. pr. reduceret kg N. Dette er for én robot, og pga. staldens indretning vil der kræves to robotter. Det er således forholdsmæssigt for dyrt at etablere skrabere på spalterne ungdyrstalden, idet omkostningen overstiger 100 kr. pr reduceret kg N og teknologien betragtes derfor ikke som værende BAT på Tarmvej 234 B.

BAT - Nitrat

Miljøstyrelsen har i Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for, hvorfor de vurderer, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i lovgivningen.

BAT - Fosfor

Miljøstyrelsen har i Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for at ophobning af fosfor i landbrugsjord er nedbragt i forbindelse med gennemførelsen af vandmiljøplanerne, og at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 80'erne. Hertil kommer, at der er mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de udbringningsarealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

BAT – Fodringsstrategi

Ansøgers redegørelse:

- *Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.*
- *Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.*
- *Der tages analyser af grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.*
- *Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.*

BAT - Management

Ansøgers redegørelse:

- *I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.*
- *Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.*
- *Driften af mælkeproduktionen efterlever Kvalitetsprogrammet Arlagården. Hovedpunkterne i Kvalitetsprogrammet er: Mælkens sammensætning, Fødevarersikkerhed, Dyrevelfærd og Miljøhensyn. Miljøhensyn indebærer bla. affaldshåndtering, opbevaring af døde dyr, opbevaring og anvendelse af kemikalier, samt den generelle orden på bedriften. Kvalitetsprogrammet kontrolleres hvert 3. år. Hele programmet kan ses på arlafoods hjemmeside.*
- *Hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.*
- *Brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.*
- *Der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.*

BAT - Forbrug af vand og energi

Ansøgers redegørelse:

- *Elforbruget registreres kvartalsvis. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.*
- *Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser.*
- *Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.*
- *Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.*
- *Der anvendes ikke energi til opvarmning i stalde.*
- *Vandforbruget registreres årligt*
- *Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.*
- *Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.*
- *Til kvæg anvendes drikkekar, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.*
- *Vaskeautomat til malkeanlæg er forsynet med vandsparer.*
- *Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.*
- *Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges.*

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers redegørelse:

- *Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.*
- *Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).*
- *Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.*
- *Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.*
- *Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.*
- *Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.*
- *Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.*
- *Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.*

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers redegørelse:

- *Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducere ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.*
- *Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker. Evt. slangeudlægges forsuret gylle i græsmarker.*
- *Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.*

- *Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.*
- *I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.*
- *Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.*

Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- Ejendommen efterlever Arlargårdens forskrifter.
- Der udarbejdes logbøger for gyllebeholderne
- Der udarbejdes sprøjtejournaler
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers redegørelse:

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.

Alternative muligheder

Der er ikke overvejer alternative muligheder til det ansøgte projekt.

Bilag 2: Miljøvurderingen

Vurdering af husdyrbrugets anlæg

I forbindelse med miljøgodkendelsen udvides husdyrproduktionen i eksisterende bygninger på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet.

Lokalisering

Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Afstandskravene i §8 gælder udelukkende for etablering af stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove og fortidsminder. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone. Anlægget ligger dog inden for kirkebeskyttelseslinjen (kirkezone III).

Da der ikke opføres nyt byggeri er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Placering i landskabet

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. Husdyrbruget anlæg vil derfor fremstå uændret.

Særlige landskabelige områder:

Husdyrbruget ligger uden for geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Husdyrbruget ligger i landskabstypen slettelandskab. Slettelandskabet er karakteriseret ved et langstrakt og fladt eller jævnt faldende terræn og en meget ensartet topografi. Det kan være store åbne arealer eller mindre, afgrænset af læhegnsstruktur. Det er en robust landskabstype og er dermed som udgangspunkt egnet for nyplacering eller udvidelse af eksisterende landbrug.

Da der ikke opføres nye byggeri vurderes udvidelsen af dyreholdet ikke at være i strid med hensynet til særlige landskabelige områder.

Konklusion

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Indretning

Dyrehold/Produktion

Besætningssammensætningen, staldtype og årlig produktion i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabellerne i bilag 1 i redegørelsen.

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 279,11 DE med den forskydning mellem de enkelte dyretyper, som kan tilskrives naturlige produktionsudsving.

Ifølge ansøgningen skal der som minimum afsættes 17,15 DE pr. år ved afgræsning uden for husdyrbrugets udbringningsarealer pr. år. Der er stillet vilkår herom.

BAT-Bedste tilgængelige teknik

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §11 og §12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning
- Management
- Foder
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier (standard vilkår) for ammoniak for visse typer af eksisterende stalde og nye stalde.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 2.145,47 kg NH₃. Se miljøtekniske beskrivelse bilag 1, afsnit 1.4.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 2.255,13 kg NH₃, i følge ansøgningen.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Miljøstyrelsen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Management

I afsnit 1.4 BAT-management har ansøger redegjort for management.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at den beskrevne redegørelse overholder niveauet for BAT m.h.t. management.

Foder

I bilag 1 miljøredegørelsen afsnit 1.4 foder har ansøger redegjort for foder.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at den beskrevne redegørelse overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

I bilag 1 afsnit 1.4 forbrug af vand og energi har ansøger redegjort for forbrug af energi og vand.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at den beskrevne redegørelse overholder niveauet for BAT m.h.t. forbrug af energi og vand.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

I bilag 1 afsnit 1.4 husdyrgødning – produktion, opbevaring og udbringning har ansøger redegjort for opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at den beskrevne redegørelse overholder niveauet for BAT m.h.t. forbrug af energi og vand.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Alternativer og fravalg BAT

Staldindretning

Den eksisterende kostald (stald/bygning 1)

Den er etableret som en løsdriftsstald og indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der er etableret robotskraber på spalterne.

Derudover er der en eksisterende kælvningsboks, og der etableres yderligere tre hvor den gamle malkestald er placeret.

Den eksisterende ungdyrsstald (stald/bygning 2)

Er indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Derudover er der et større dybstrøelsesareal.

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

- At benytte robotskraber i den eksisterende ungdyrsstald (stald/bygning 2)

Fravalget er begrundet med, at den årlige omkostning ved etablering af skraber i ungdyrsstalden er 208 kr. pr. reduceret kg N. Dette er for en robot. På grund af staldens indretning vil det kræve to robotter. Omkostninger vil derfor overstige 100 pr. kg reduceret N. Teknologien betragtes derfor ikke som værende BAT for ejendommen.

Fravalget af robotskraber i den eksisterende ungdyrsstald (stald/bygning 2) er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak vurderes ikke til at være BAT for ansøgte husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Konkluderende vurdering af BAT

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at BAT-niveauet for ejendommen er 2.255,13 kg NH₃, idet der ikke er proportionalitet mellem udgift og yderligere reduceret ammoniak.

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for fravalg af BAT.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Alternative løsninger

Andre muligheder

Da dyreholdet udvides i eksisterende bygninger er der ikke angivet alternative placeringer.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver en udvidelse i eksisterende bygningen, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

Drift

Håndtering af regnvand og restvand

Ansøger har oplyst:

at overfladevand fra plansiloerne (bygning 12) ledes til gyllekanalerne i løsdriftsstalden og udgør 2.234 m³.

at overfladevand fra det befæstede areal ved kalvehytterne (bygning 4) udgør 195 m³ og ledes til gylletank.

at der ingen opsamling af overfladevand fra den tidligere ensilageplads (bygning 11). Pladsen anvendes i kun til ikke-saftgivende foder.

Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager, eller alternativt ske i marken.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og restvand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af fyringsolie og brændstof.

Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger,

samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Naboforhold

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning, samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	204 meter
Samlet bebyggelse:	114 meter
Enkelt bolig:	64 meter

Ifølge ansøgningen, er de faktuelle afstande minimum 389 meter til samlet bebyggelse og 130 meter til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Sdr. Bork efterskole) er 274 meter.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden" / "korrigerede geneafstand" er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj

Støjklender fra husdyrbruget udgøres primært af transporter.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Løsdriftsstald /Bygning 1 og ungdyrstald/ bygning 2 er åbne stalde med gardiner, der er nat belysning i disse to stalde med automatisk tænd og sluk funktion.

I de resterende stalde er der ligeledes natbelysning, med manuel styring. Uden for bygning 10 mod nord er der en udendørs lampe med sensor. Uden for bygning 1 mod nord er der en udendørs lampe uden sensor, denne tændes efter behov.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af grovfoder og transporter med gylle vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

Ammoniakupåvirkning

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Generel ammoniakreduktion

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer i henhold til husgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Ifølge ansøgningen udleder husdyrbruget 283,66 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

Ammoniak påvirkning af natur

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegningsaf særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*):

	0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 3,9 km fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er overdrev. Området er en del af habitatområde nr. 62 for Rinkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Der er udført en beregning ammoniakdeposition, som viser, en henholdsvis merdeposition og total deposition på 0,0 kgN/år.

På denne baggrund er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Anlægget ligger ca. 4,5 km fra det nærmeste Kategori 2-naturområde. I kraft af den store afstand til området er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2-naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret §3mose og småsøer der er omfattet af §3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg/N/ha	Totalbelastning Kg/N/ha	Målsætning i Kommuneplan
§3 Mose	870 meter	Nordvest	0,0	0,1	C
Natura 2000	1,5 km	Nordvest	0,0	0,0	

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen 2013-2025 (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante-og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante-og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padde påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Vurdering af husdyrbrugets arealer

Udbringningsarealerne er på i alt 124,94 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 2,3 DE/ha. Der udbringes i alt 261,96 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer, svarende til 2,09 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsarealer til husdyrgødning.

Derudover er der et afgrænsningsareal på 18,41 ha uden for udbringningsarealerne hvor der afsættes 17,15 DE ved afgræsning.

Vandmiljø

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges. (Vandplanen findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved, eller i oplandet til vandløb Falden-Lydum-Å. Ifølge Vandplan 2010-2015 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål fastsatte i Vandplanen.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med kravene om 9 meter randzoner langs væsentlige vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til vandløbsloven, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantering, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 meter.*

Det betyder, at der er krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 3a-c. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem, der udbringer gyllen, eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

Sædskifte

På alle marker er der valgt et K12 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for husdyrbruget/for disse arealer.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet.

Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

På alle marker er der valgt et K12 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for husdyrbruget i kraft af at husdyrbruget anvender et forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter.

Eftersom ansøger har valgt at anvende et forhøjet harmonital fastlåses referencesædskiftet til K12 og der er ikke mulighed for at anvende ændrede sædskifter som virkemiddel.

Kvælstofudvaskning til overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i nitratudvaskningen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen, delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse II, se bilag 5. I nitratklasse II er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal der er berørt, medfører at husdyrbruget, som udgangspunkt, skal reducere husdyrtrykket svarende til 81,69 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 1,88 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 55,1 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 2,15 DE/ha (DE_{reel}).

I kraft af at ansøger anvender et virkemiddel, i form af 1 % ekstra efterafgrøder, vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) reduceres til 54,3 kg N/ha/år

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt, ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Grundlag for skærpet nitratbeskyttelse.

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug, skal vurdere om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf foretages der, for husdyrbruget, en konkret vurdering af om der er grundlag for en nitratbeskyttelse, som er højere end den generelle beskyttelse.

I forhold til skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande, har Miljøstyrelsen fastlagt følgende afskæringskriterium:

Et projekt for husdyrbrug, kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventu-el øget nitratudvaskning fra andre kilder, end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade, et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af pkt. 1, projektet i kumulation:

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til nitratudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord.

Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg.

Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist, skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande, har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune konstaterer i forhold til antal dyreenheder i oplandet, at nyeste data fra Miljøstyrelsen viser, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord og dermed inden for

kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2015 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 2,18 % fra 245988,93 DE i 2007 til 251354,71 DE i 2015.

I henhold til Miljøstyrelsen, kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen ikke er større end den, der svarer til et planteavlsbrug. I tilfælde af, at udvaskningen er større, kan den reduceres med en række virkemidler f.eks:

Reducerede gødningsnormer
Flere efterafgrøder
Ændret sædskifte
Afbrænding af husdyrgødning
Separering af husdyrgødning
Afsætning til biogasanlæg

I det konkrete projekt, er udvaskningen fra et planteavlsbrug, i ansøgningen, beregnet til 73,8 kg N/ha. Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt, DEreel, er jf. ansøgningen 53,7 kg N/ha og overstiger dermed ikke udvaskningen, der svarer til et planteavlsbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at påvirkningen fra projektet i kumulation med andre planer og projekter, opfylder afskæringskriterie 1 i forhold til påvirkning af overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af Pkt. 2A og 2B, projektet i sig selv:

Husdyrbrugets udbringningsarealer har, det lukkede bassin Ringkøbing Fjord som slutrecipient og er derfor omfattet af det skærpede krav på 1 %.

På baggrund af Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om størrelsen af landbrugsarealer og den samlede kvælstofudvaskning fra oplandene, er det beregnet, hvor stor en påvirkning af recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningen er gennemført som et "Worst cases" scenarie, hvor der er valgt det mindst mulige reduktionspotentiale og regnet på den totale kvælstofudvaskning, i stedet for mer-udvaskningen fra et husdyrbrug.

Opgørelse af worst case nitratudvaskning til overfladevand:

Tarmvej 234B

Husdyrbrugets udbringningsareal	(ha)	124,94
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	54,3

Vandområde		Ringkøbing Fjord
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland	(ha)	124,94

Husdyrbrugets andel af oplandsareal	(%)	0,05
--	------------	-------------

Fordeling af husdyrbrugets udbringningsarealer:

Udvaskning maks 25 % af kvælstofoverskud. (Red. pot. 75 - 100)	(ha)	124,94
Udvaskning maks 50 % af kvælstofoverskud (Red. pot. 50 - 75)	(ha)	
Udvaskning maks. 100 % af kvælstofoverskud (Red. pot. 0 - 50)	(ha)	

Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	3392
--	-----------------	-------------

Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000
--	------	---------

Husdyrbrugets største andel af kvælstofudvaskning til opland	(%)	0,123
---	------------	--------------

Indirekte kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord efter 67 % reduktion	(kgN/år)
--	----------

Husdyrbrugets største andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)	<u>0,123</u>
---	---------------------

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af worst case scenariet af husdyrbrugets maksimale andel af kvælstofudvaskningen til Ringkøbing Fjord, at afskæringskriterie pkt. 2A og 2B er opfyldt, idet påvirkningen fra projektet i sig selv, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland og derfor ikke vil påvirke overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning.

Samlet set, er det derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der på baggrund af den konkrete vurdering af ansøgningen, ikke er behov for en skærpelse af den generelle nitratbeskyttelse af overfladevande.

Fosforudvaskning til overfladevand

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der

er overbelastet med fosfor, jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 4 ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på (JB1), (JB3) og (JB11) jorde.

51,38 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænedegrøftede lavbundsarealer. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen ligger 73,56 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det tilladte fosforoverskud fra bedriftens arealdrift beregnes på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker. Eventuelle vilkår til fosforoverskuddet stilles ligeledes på bedriftsniveau (jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning).

Ifølge ansøgningen er det gennemsnitlige fosforoverskud på 3,8 kg P/ha/år, hvilket er 131,4 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes, ifølge ansøgningen.

Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden, øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder, som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger.

Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt, viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skrånede eller afvandede, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånede 6 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Grundlag for skærpelse af husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse, eller godkendelse af et husdyrbrug skal vurdere, om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf, foretages der for husdyrbruget en konkret vurdering af, om der er grundlag for en fosforbeskyttelse, der er højere end den generelle beskyttelse.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til fosforudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007 og der vurderes derfor kun på husdyrbrugets påvirkning.

Som grundlag for at vurdere om, der er behov for at skærpe kravene uden for de fastlagte fosforklasser, beregnes det ansøgte andel af fosforbelastningen til de Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Er denne belastning væsentlig, fastlægges der vilkår i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

På baggrund Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om, den samlede fosforudvaskning fra oplandene er det beregnet, hvor stor en andel af udvaskningen til recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningerne er lavet med forudsætningerne:

Den forøgede udvaskning svarer den procentvise forøgelse af fosforpuljen over 20 år.

Gennemsnitligt fosfor indhold i de øverste 25 cm af landbrugsjord er 2000 kg P/ha

Maksimal udvaskning af fosfor fra sammenhængende landbrugsareal er 1 kg P/ha.

Opgørelse af "Worst case" fosforudledning til overfladevand:

Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje

Fosforoverskud på husdyrbruget	(kgP/ha)	4,5
Fosfor i jordens øverste 25 cm	(kgP/ha)	2000
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode.	(%)	4,5

	Vandområde	Ringkøbing Fjord
Beregning af fosforudledning		

Beregning af fosforudvaskning

Husdyrbrugets udbringningsareal i opland	(ha)	124,94
Worst case udvaskning	(kgP/ha)	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)		5,6

Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland

Total fosfor udledning til recipient.	(kg)	93000
Husdyrbrugets andel af udledning	(%)	<u>0,006</u>

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beregninger, at det ansøgte maksimale andel af fosforudledningen på 0,006% ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter. Vilkår til

skærpelse af den generelle fosforbeskyttelse, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 afsnit 1, er derfor ikke nødvendige.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

Grundvand

En del af udbringningsarealerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger, ifølge Miljøstyrelsens kortværk, uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper.

Et (mark 106-0) af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 3b). Der er tale om § 3 mose.

Markerne 17-0 og 21-2 ligger indenfor Natura 2000 området nr. 52 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Ingen af udbringningsarealerne skrånere mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur og det er derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke vil være væsentlig risiko for, at overfladestrømning fra markerne vil påvirke den § 3-beskyttede natur.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområderne ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer og at de generelle regler for udbringning, samt vilkår til BAT på udbringning er tilstrækkelige til at beskytte områderne imod påvirkning af tilstanden.

Afgræsningsarealer

Ejendommen har 18,41ha afgræsningsarealer, der udelukkende anvendes som afgræsningsarealer (se bilag 12). Disse arealer må ikke anvendes som udbringningsareal og må kun tilføres den husdyrgødning, der afsættes af de græssende dyr (dyr som går uden for udbringningsarealet).

Det er kommunens vurdering, at en fortsat anvendelse af arealerne som græsningsareal ikke vil medføre væsentlige virkninger med fosfor eller nitrat på Natura 2000-området Ringkøbing

Fjord eller væsentlige virkninger af grundvandet, idet afsætningen ved græsning primært vil ske, når der er plantedække på arealerne og udvaskningen derfor er minimal.

Det er således kommunens vurdering, at almindelig anvendelse af arealerne som græsningsarealer ikke vil medføre en væsentlig virkning på områdets § 3-beskyttede naturtyper, Natura 2000 områder og de arter, samt levesteder områderne er udpeget på baggrund af.

Konklusion

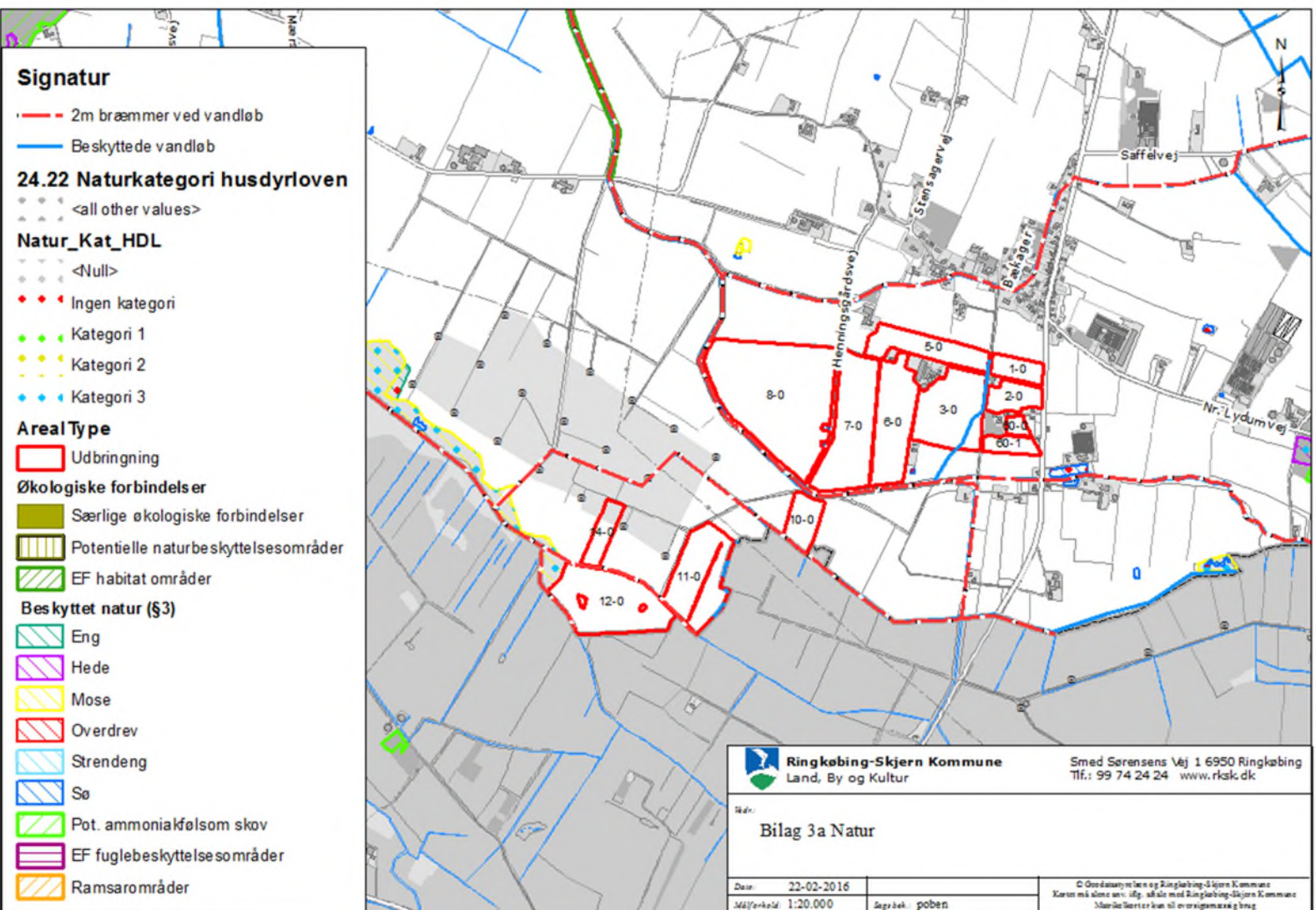
Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

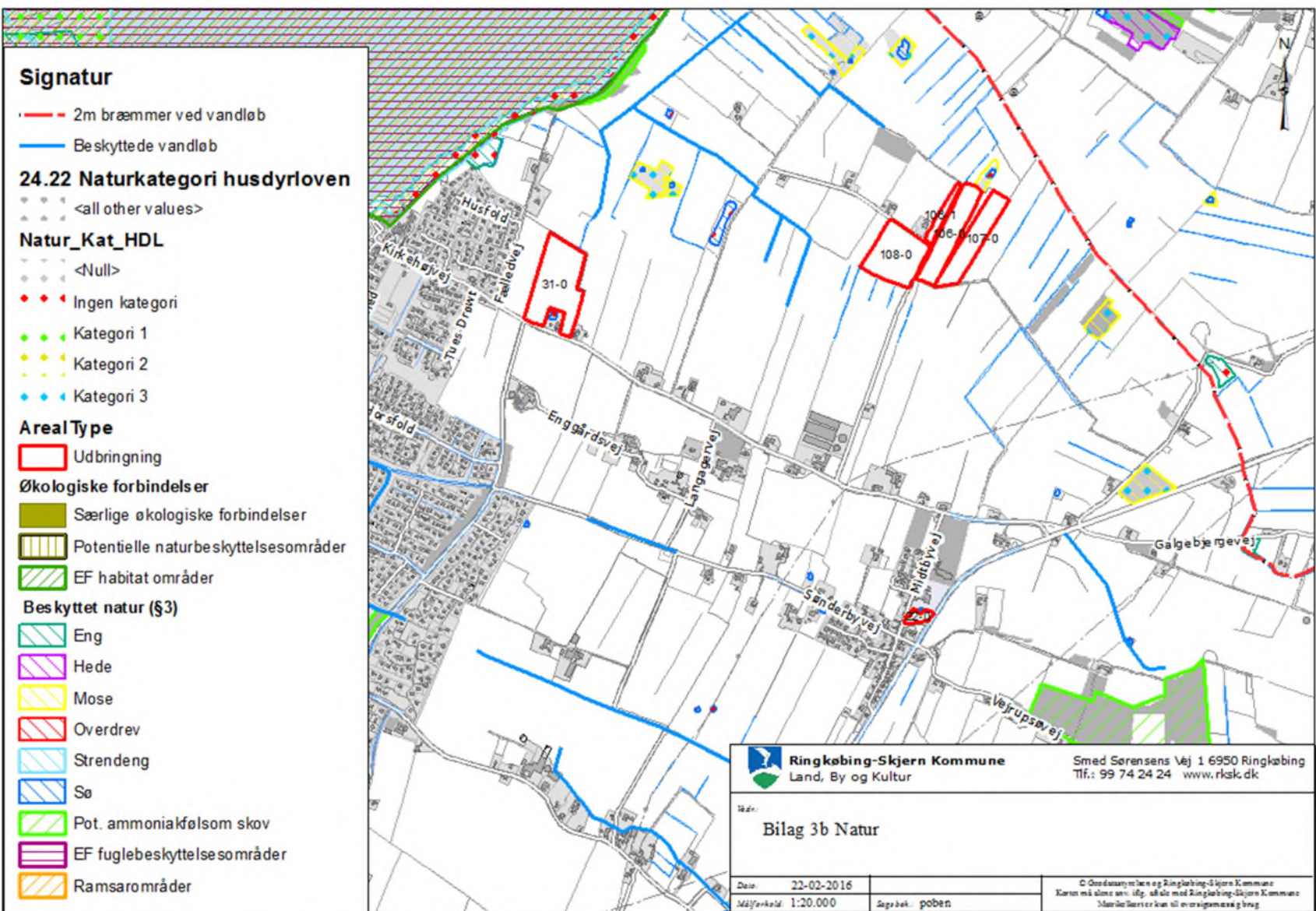
- Udvidelse af dyreholdet til 279,11 DE i kvæg kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

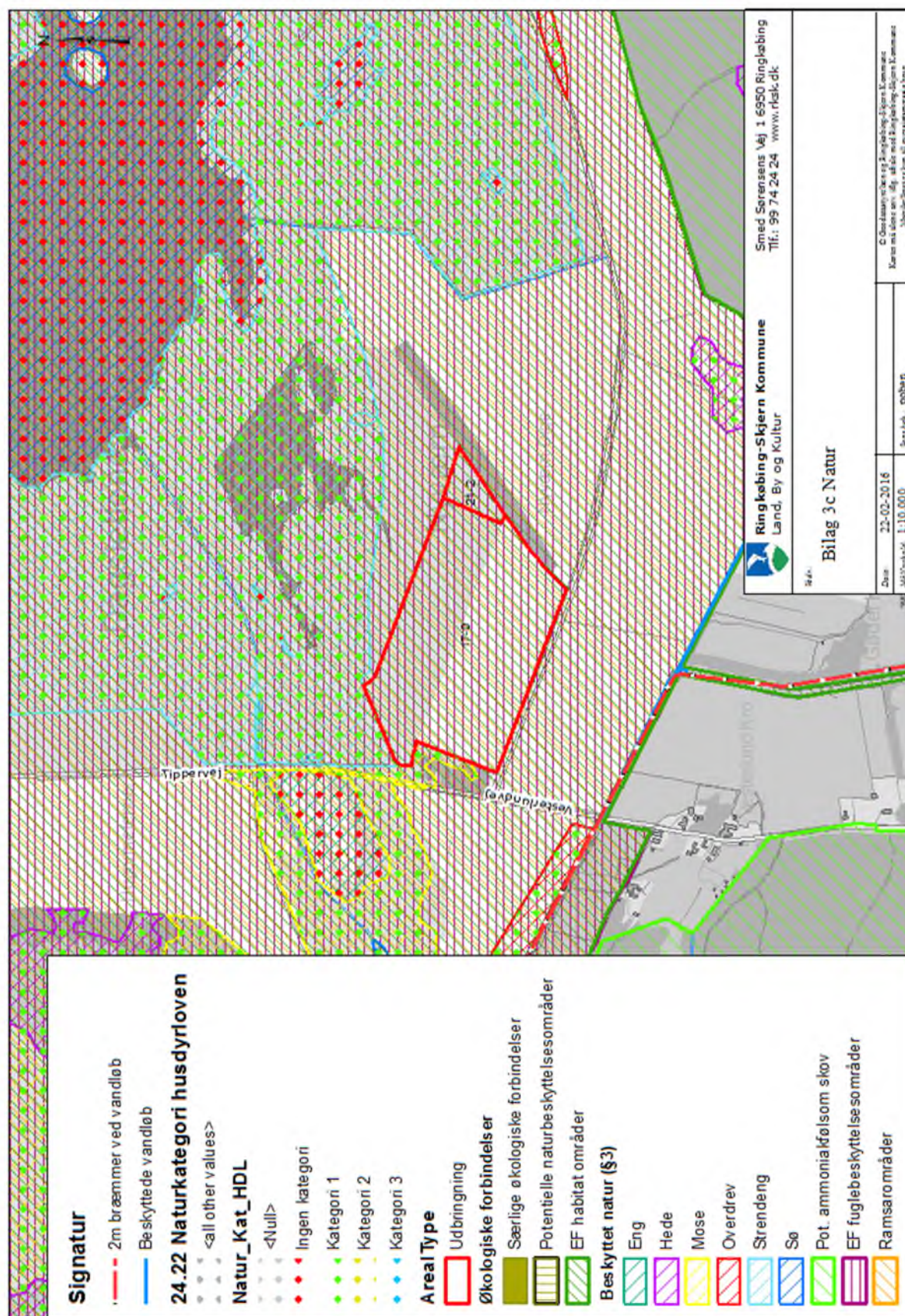
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

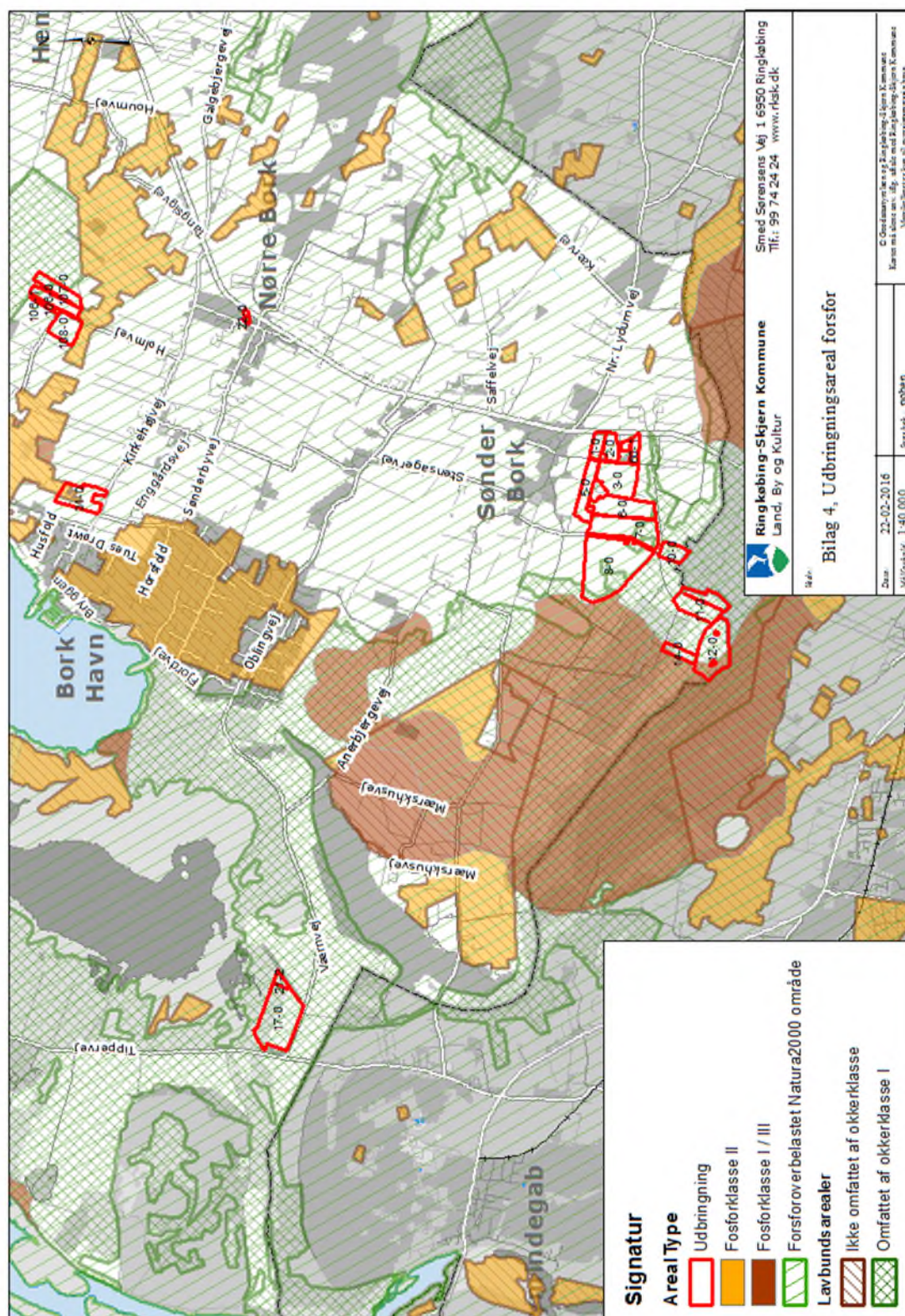
Bilag 3a, 3b og 3c: Natur

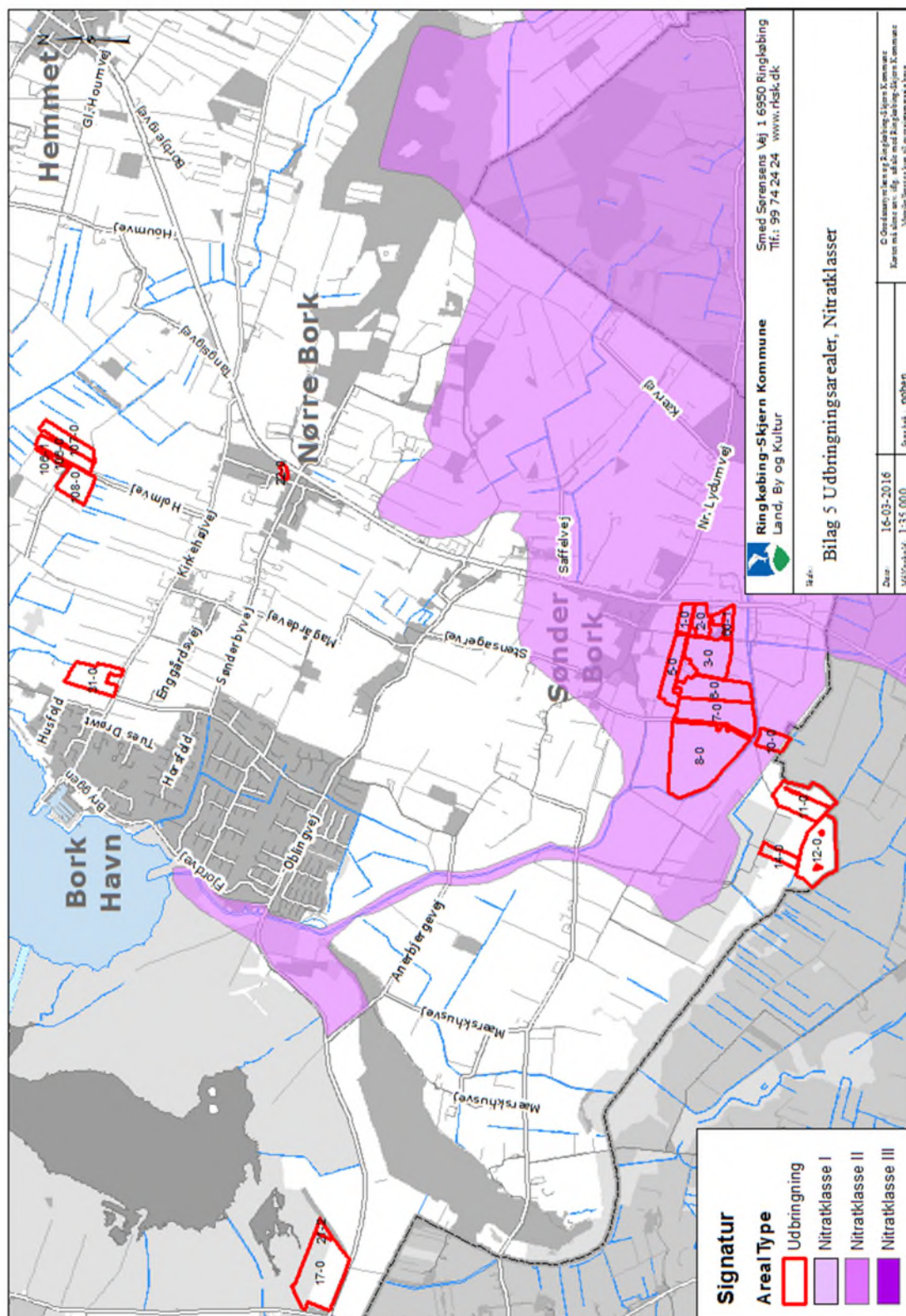

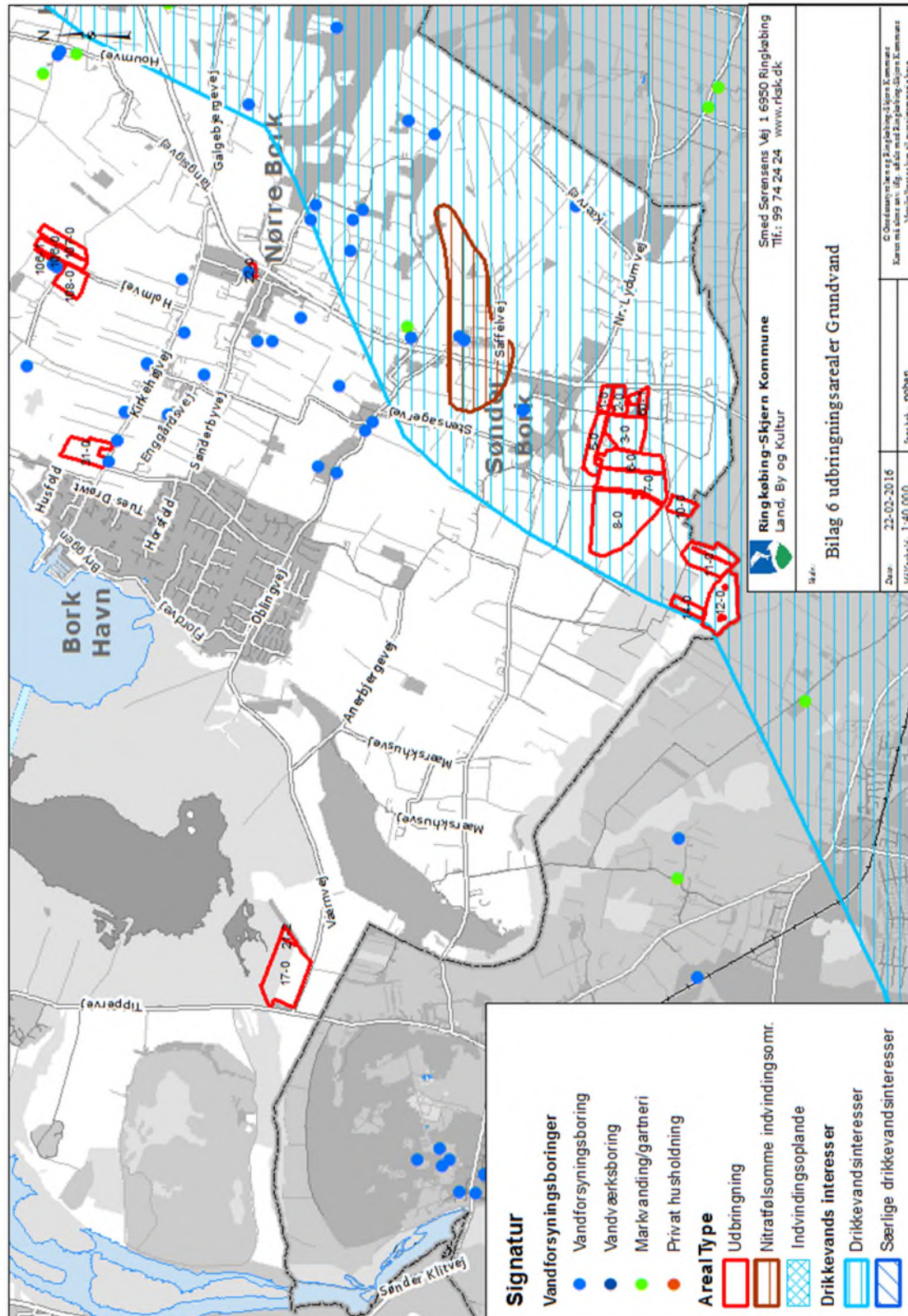
Bilag 4: Fosfor

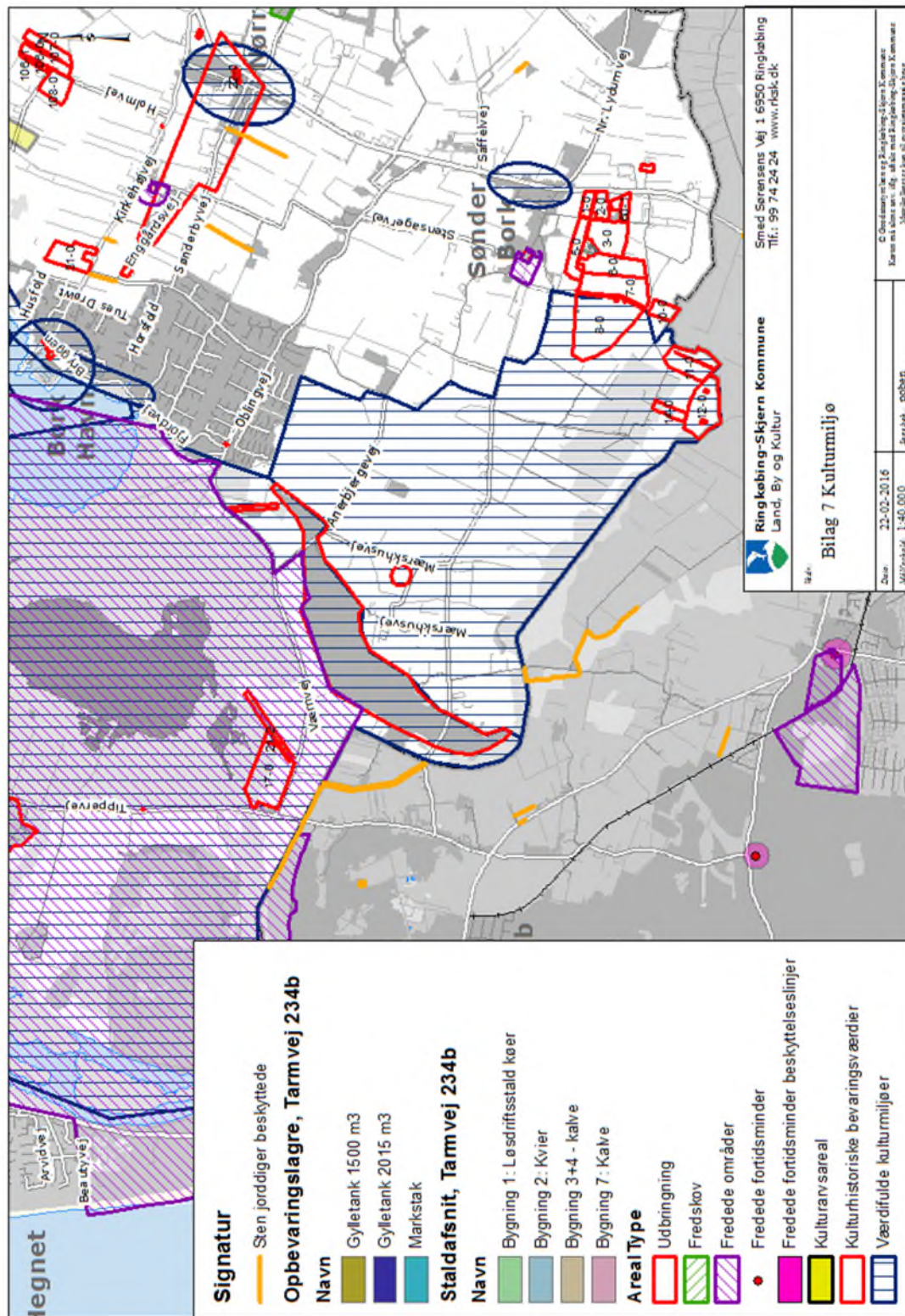
Bilag 5: Nitratklasser

Bilag 6: Grundvand

Bilag 7: Kulturmiljø

Bilag 8: Beredskabsplan

Beredskabsplan

for

Tarmvej 234B

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE.....	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9
Bilag A Kort over ejendommens miljøfarlige stoffer og afløbsforhold	10
Bilag B Kort over indsatspunkter i tilfælde af gylleudslip.....	11

Udarbejdet af Jysk Landbrugsrådgivning

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Lamineret telefontavle og kort over miljøfarlige stoffer, samt afløbsforhold, findes i kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe i stuehuset.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne, med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehus og har nr. [REDACTED].

Miljømyndighed	<u>kontaktes på telefon</u>	9974 1515	<u>dag</u> eller nat
Falck	<u>kontaktes på telefon</u>	7010 2031	<u>dag</u> eller nat
Brandvæsen	<u>kontaktes på telefon</u>	9920 4015	<u>dag</u> og nat
Lægevagt	<u>kontaktes på telefon</u>	7011 3131	<u>dag</u> eller nat
Tandlægevagt	<u>kontaktes på telefon</u>	4051 5162	<u>dag</u> eller nat
Landbocenteret	<u>kontaktes på telefon</u>	7660 2100	<u>dag</u> eller nat
Dyrlæge	<u>kontaktes på telefon</u>	7026 1680	<u>dag</u> eller nat
Foderstofforretning	<u>kontaktes på telefon</u>	7525 9822	<u>dag</u> eller nat
		3368 7200	
Elektriker	<u>kontaktes på telefon</u>	9737 5218	<u>dag</u> eller nat
Smeden	<u>kontaktes på telefon</u>	7528 0026	<u>dag</u> eller nat
VVS	<u>kontaktes på telefon</u>	7528 0026	<u>dag</u> eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

2. Kontakt ejeren, [REDACTED] på tlf. [REDACTED]

3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

5 brandslukkere.

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

1. Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
3. Kontakt ejeren, [REDACTED] på tlf. [REDACTED]
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 74 15 15
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til et større område. (se bilag B). Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.
6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Teleskoplæsser
Halmballer/jord

KEMI-KALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand ol.
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.
3. Kontakt ejeren, [REDACTED] på tlf. [REDACTED]
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 74 15 15
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til større område. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.
6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld
Snittet halm
Teleskoplæsser
Halmballer
Jord

I stalden findes der savsmuld og snittet halm der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder udenfor den nye tilbygning/tankindgang.

Se bilag A.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: Garage og kontor i kostald.

Der bruges automatsikringer.

STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
2. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
3. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
4. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
5. Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til SydEnergi og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 7011 5000.
6. Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
2. At medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvareligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvareligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A. Kort over ejendommens miljøfarlige stoffer og afløbsforhold.

Bilag B. Kort over indsatspunkter i tilfælde af gylleudslip

I

Bilag 9: Kommentarer

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende, allerede efter 1–2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for hvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter, også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift), eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres, som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden, aftales med tilsynsmyndigheden.

Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 10: Situationsplan, samlede anlæg

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarmvej 234B, 6893 Hemmet
21. april 2016

Bygning nr.	Anvendelse
1	Løsdriftstald. Indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der er etableret robotskraber på spalterne. Derudover er der en eksisterende kælvningboks, og der etableres yderligere tre hvor den gamle malkestald er placeret.
2	Ungdyrstald. Indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Derudover er der et større dybstrøelsesareal.
3	Halvtæg til kalve.
4	Befæstet areal til kalvehytter.
5	Gylletank 1.500 m ³ .
6	Gylletank 2.000 m ³ .
7	Halm- og foderlade. Derudover er der opstaldet 7 kalve i enkeltbokse.
8	Opbevaring af dieseltank, spildolie ol.
9	Tankrum.
10	Ny malkestald og opsamlingsplads.
11	Betonplads til ikke-saftgivende foder.
12	Plansiloer.
13	Garage.
14	Stuehus.

Bilag 11: Transportveje

Bilag 12: Harmoniarealer

